

13. ÚVAHA NA TÉMA “MOJE OSOBNÍ MOTIVACE K VÝKONU FUNKCE GENERÁLNÍHO ŘEDITELE ČT“ v maximálním rozsahu 2 stran formátu A4

Moje osobní motivace k výkonu funkce GŘ ČT je především věcí profesionální etiky – **nemohu mlčet**. ČT se ve 2. období působení J. Janečka dostala do fatálního zmatku. Jen výjimečně lze v ČT potkat člověka, který by restrukturalizaci věřil.

Ač nechtěně, jako jediný zaměstnanec ČT jsem byl pasován do role otevřeného kritika nově nastavených poměrů v ČT. Stalo se následovně: Management asi začal pociťovat, že izolace od zaměstnanců je již neúnosná (GŘ jsme i léta ani nezahlédli, leda tak na čtyřkolce v bulváru). A tak na 27. ledna t. r. bylo svoláno setkání GŘ se zaměstnanci s tím, aby otázky byly zaslány předem. Zaslal jsem 7 otázek. Po příchodu GŘ a jeho týmu na setkání, GŘ oznámil, že otázky obdržel pouze od Stanislava Vaňka (rezignovanost, nebo falešná loajalita zaměstnanců je alarmující!). A tak setkání, aniž bych to tak chtěl, bylo veřejným mým dialogem s managementem - otázky si někdy bezradně, někdy velkodušně přehazovali - byl jsem samozřejmě sám proti těm nejmocnějším v ČT a navíc v nevýhodném podřízeném postavení. Mé otázky selektovali, některé si nevybrali vůbec a slíbili, že dialog bude pokračovat na intranetu. Tam, přes mé urgencye, to vyšumělo úplně. Dobré bylo (byť i s určitými restrikcemi, ale tím zde nechci zatěžovat), že někteří členové managementu (A. Majstorovičová, P. Hanuš, R. Žádník) mi nabídli osobní vysvětlující setkání, a tak já (žádný jiný zaměstnanec) dostal jedinečnou příležitost individuálního osvětlování. Velmi jsem se snažil je pochopit (např. P. Hanuš mne informoval, že projekt funguje tak na 10% jeho původní představy), ale celkově ani při osobních setkáních restrukturalizaci neobhájili. Za této situace cítím zodpovědnost (a mnozí to ode mne i očekávají) dialog o nastavení ČT dokončit – nebýt pouze tím kritizujícím (rebelujícím), ale i se smysluplnou ucelenou konkrétní představou. Neočekávané vyhlášení výběrového řízení, tak přichází velmi vhod.

Mohl-li bych si vybrat svoji ideální televizní profesi, nebyla by to funkce GŘ, ale pokračování mé profese režiséra v televizi veřejné služby s generálním ředitelem se silnou vizí jasně čitelné nepodbíživé televize pro kultivovaného, vzdělaného diváka s touhou dalšího osobního rozvoje. Toto ovšem v dohledu nevidím. Mohu pohodlně rezignovat se starostí pouze o své profesně-osobní zájmy a být velmi loajální s hlavním cílem přežít i dalšího ředitele (popř. jen neúčinně „chodbově remcat“ - to je v ČT velmi rozšířené), nebo se pokusit takovou televizi prosadit sám, a tak mít čisté svědomí, že nevzdal jsem to „bez boje“. Favoritem nejsem, ale nemyslím, že jen potřebným „křovím“. Tuším, že post GŘ ČT se neobsazuje podle projektů. Ostatně to nedávno v tisku potvrdil i jeden z bývalých radních. Někdy se ovšem přihodí, že favorité se svými lobbyisty se vzájemně potlučou a zvítězí outsider (známé i v české politice). A snad se i něco z mých názorů zachytí v hlavách Radních k prospěchu televize veřejné služby – ČT.

Moje motivace k výkonu funkce GŘ ČT má tři hlavní impulzy:

- 1) Přesvědčení, že ČT by koncepčně měla fungovat jinak - vstřícněji ke svému poslání coby televize veřejné služby (TVS), výrazně odlišněji od televizí komerčních, efektivněji svými výkony.
- 2) Přesvědčení, že mám televizní zkušenosti, obecný rozhled i fyzickou a psychickou energii, abych žádoucí změny s obnoveným týmem zajistil.

- Mám bohaté televizní zkušenosti dramaturgické, scénáristické, akviziční, režisérské i řídicí... Pořad dokážu vymyslet, zrežirovat, nakoupit... Poznal jsem tvůrčí plac, akviziční vyjednávání i administrativu. Málokdo (spíše nikdo) má v současné ČT tak komplexní zkušenost. Nejsem žádná „rychlakvaška“, ale ČT jsem poznával baťovskysky od píky. Též nejsem mladíček, kterého právě napadlo, že „nabral již dost manažérských zkušeností“, aby to zkusil i s pozicí GŘ ČT. Mám přirozený odborný respekt svých kolegů a štábů – na place autoritářský „nemusím křičet“ a věci fungují – jsou totiž podloženy a podpořeny neautoritářskou autoritou. A to je nezanedbatelná řídicí hodnota. Pozice GŘ by byla přirozeným vyústěním mého odborného i osobnostního růstu.

- Na ředitelském postě (MTF Zlatá Praha) jsem během několika měsíců ušetřil 40%(!) nákladů. (Taková efektivita řízení se nejspíše v ČT již nikomu nepovedla.)

- Nejspíše nikdo v současné televizi nemá **kulturní background, ale i studoval Production Management v zahraničí**. A vůbec dlouhodoběji s cennými profesními i životními zkušenostmi

v zahraničí i žil a pracoval (nikoliv pobyl pouze na krátkodobě pracovní návštěvě nebo stáži - spíše pro efekt v CV) – ty zkušenosti jsou pak hodnotově diametrálně odlišné. Na druhé straně jsem v zahraničí nežil tak dlouho, abych podlehl opovržení „o zdejších nýmandech“, čemuž se často neubrání navráťivší emigranti.

Jistě by bylo efektnější, byť s menšími odbornými předpoklady, přijít ke konkurzu na GŘ ČT z řídicí pozice alespoň malinké komerční televize, než „pouze“ z pozice bývalého ředitele MTF Zlatá Praha a nyní režiséra převážně „pouze“ hudebních televizních pořadů a „pouze“ dramaturga archivu a programových fondů ČT. Dovolím si však tvrdit, že někdy podceňovaný televizní archiv (částečně i jako součást národního kulturního bohatství), „přežije i ČT“. Dobrý televizní archiv, totiž míří daleko do budoucnosti a o to se snažím i ve svém projektu.

3) ČT ve funkci generálního ředitele již řídili 2x produkční (I, Mathé, J. Balvín), 3x novináři (J. Puchalský, J. Hodač, J. Janeček), 1x právník (D. Chmelíček). Ale ještě **nikdy někdo s kulturní minulostí (!)**. Možná právě proto ČT, i coby výrazná kulturní instituce s výraznou „kulturností“ svého provozu, je stále vzdálenou chimérou.

SHRNUTÍ:

Mojí motivací k výkonu funkce GŘ ČT je televize efektivněji organizovaná komplexně z hlediska svého hodnocení (Jaký smysl pořady plní a jaké jsou?), obsahu (Co vysílat?), organizace (Jak pořady zajistit?), financování (Za kolik pořady zajistit?), společenského statutu (S jakým společenským respektem a prestiží?)

Nerad bych vzbudil dojem, že dosavadní management je „spolkem snaživých učňů“ a jen „já bych to mohl zachránit“. I když mám mnoho výhrad, sluší se ocenit, co bylo vykonáno i dobře.

STANISLAV VANĚK

21. srpna 2011

P. S.

Jeden velmi respektovaný televizní tvůrce se mne ptal, s kým z Rady mám svůj projekt předjednat. Právil jsem, že s nikým, že by to přece nebylo férové. On pravil: „A právě tím projevuješ svoji nekompetentnost pro funkci GŘ.“ (??? – tak se ukáže!)

14. KONCEPCE DALŠÍHO ROZVOJE A FUNGOVÁNÍ ČESKÉ TELEVIZE JAKO TELEVIZE VEŘEJNÉ SLUŽBY v rozsahu 5 - 10 stran A4.

Svou koncepci předkládám v následujících 5 prioritách a vždy i s konkrétními kroky k řešení:

I) CO? (k obsahu vysílání ČT)

1) CO BY (podle mě) MĚLA VYSÍLAT TELEVIZE VEŘEJNÉ SLUŽBY (TVS)?

Aneb, co to vlastně TVS je? Odpověď na tuto otázku chápu za kardinální **základ řízení ČT**. Názory jsou různé:

a) vysílání toho, co nevysílají televize komerční
b) vysílání toho, co určuje zákon o ČT
c) vysílání pro všechny, protože všichni platíme koncesionářské poplatky
d) veřejná služba je nedefinovatelná, a tak je zbytečné se „veřejnoprávností“ zabývat
e) TVS je přežitá a měla by být zrušena. Atd.

V názorech lze vystopovat preference různých subjektů - komerčních televizí, masového i výběrového diváka, politiků i bezradného managementu. Ale dobře řídit ČT nelze bez **jasného směřování**. A nelze donekonečna čekat na spasitelskou jednoduchou definici – snad konečně již jednou bude pochopeno, že taková neexistuje(!). (Zkusme si definovat třeba tak známý pojem, jakým je „židle“ – co ještě je židli, a co již není židli. Kdy se židle stává „nežidli“. A dostaneme se do stejného problému jako s očekávanou jednoduchou definicí „veřejné služby“.) Pro praktické řízení ČT není potřebná ani jednoznačná definice, ani mnohastrankový materiál. Spíše je nutno vyhmátnout **vhodné aspekty pro každodenní praxi**. A ty vidím v následujícím - TVS v určité vhodné hierarchii nabízí:

a) Aktuální informace především celoplošného (celostátního) významu.
b) Pořady posilující rozvoj kladných lidských aspektů (kladných hodnot).
c) Pořady mapující život občanů tohoto státu, a jejichž výrobou je budován archivní fond „paměti života zde“ (ideálně i jako součást národního kulturního bohatství).
d) Pořady udržující (popř. i posilující) národní identitu v globalizujícím se světě.
e) Pořady, jejichž životnost (reprizovatelnost) je minimálně alespoň desetiletá (pochopitelně kromě aktualit), a tak je reflektován určitý stabilizovanější hodnotový systém .

Kroky k řešení:

Obsahová náplň vysílání ČT bude posuzována výše uvedenými 5 aspekty a-e/.

2) ŠKODLIVÉ, LETITÉ A ZAŽITÉ MÝTY K VYSÍLÁNÍ ČT (TVS)

Vedle formování vysílání ČT prizmatem „veřejné služby“, je nutno zaujmout stanovisko i k letitým, škodlivým a tolik zažitým mýtům, že se až zdají být absolutní pravdou. Opravdu jí jsou?

1. mýtus: ČT se neobejde bez „mainstreamového“ ploformátového vys. okruhu (dnes ČT 1). Prý část populace bude vždy pasivní, pro kterou osobní výběr (vlastně jde o jistý druh osobní zodpovědnosti) zůstane nepřijatelným (leđa tak náhodné přepínání vysílacích okruhů), a tak by prý pro ně mělo být naservírováno jaksi od všeho trošku a co nejzábavněji. Vůbec si nemyslím, že je nutno takový zlenivělý a osobně nezodpovědný životní styl podporovat. Tím spíše, že o tyto diváky se postará, a asi i úspěšněji, komerce. **Úkolem TVS rozhodně není od laciné nabídky komerce lákat k laciné nabídce vlastní**, ale **cennější nabídkou vlastní odlákat diváky komerci** (byť jich bude i méně). Čili mainstreamová ploformátová ČT1 je zbytečná!

2. mýtus: většinový (majoritní) a menšinový (minoritní) divák.

Problematické (nepřijatelné) je i hledisko současné ČT – většinový (ČT 1) a menšinový (ČT 2) divák. Vždyť většinový divák je vlastně mainstreamový divák komerčních televizí(!). A menšinový divák? To může být i nadšený filatelista. Snad z takto prezentovaného je evidentní, že **taková diferenciaci diváka a následné „vemlouvání se“ do jeho očekávání je neudržitelné**.

3. mýtus: ČT se neobejde bez specializovaného sportovního vysílacího okruhu.

Jsem přesvědčen, že obejde. Možná by mohl být někdy v budoucnu při případném navýšení vysílacích okruhů. Ale jsou-li vysílací okruhy pouze 4, tak **akcentované priority musí být odlišné a sport pouze jako součást vysílacího okruhu zaměřeného na „zdravý životní styl“** (viz dále – včetně zákonem určeného vysílání významných sportovních událostí).

4. mýtus: ČT musí vysílat „pro všechny“, protože všichni platíme koncesionářské poplatky.

Odhlížím od toho, že „vysílat pro všechny“ je vlastně nereálné – vždy se najde minorita (nemluvě o jednotlivcích), jejíž očekávání nebude naplňováno. Drtivá většina našich občanů navštíví Národní divadlo 1x za život (při „školním výletě“) a Národní galerii, nebo Českou filharmonii spíše nikdy. Přesto správně neprotestuje tyto instituce financovat z veřejných zdrojů pro jejich „**veřejný smysl**“. S ČT to je jinak – prý proto, že ji financují všichni, musí i vysílat pro všechny! Je opravdu takový postoj správný? Jsem přesvědčen, že **ČT není pro všechny!** Nesmí se nechat smýkat třeba i masivním hlasem „hospody“, nebo ještě hůře se takovému hlasu podbízet. ČT je zde pro **kultivovaného a vzdělaného diváka s touhou dalšího osobního rozvoje**.

5. mýtus: Nebude-li ČT pro všechny, bude pouze pro intelektuální elitu.

Je zarážející, jak tuhý život, adekvátní snad pro padesátá léta minulého století, má strach z intelektuálních elit. Přičemž jde o strach zbytečný. Je velmi nepravděpodobné, že by „nemainstreamová“ televize zasahovala pouze elitu (výlučné osobnosti posouvající vývoj světa k prospěchu všech). Naopak, **lze předpokládat, že „elitní“ (kvalitní) pořady se dotknou i „neelitní“ populace k prospěchu jí samé a i všech**.

6. mýtus: I divák ČT se chce především nenáročně bavit.

V referendu by to tak nejspíše dopadlo (záleží na formulování otázky). Ale je zbytečné, aby ČT nabízela vysílání pro nenáročný vkus. Při alternativě je naděje naplnění očekávání N. Postmana z jeho knihy „*Ubavit se k smrti*“ (cituji): **Naděje dává vzdělanost**. Nebezpečí televize bavící všechny je hrozné v tom, že náročnost přestává být očekávanou a vůbec rozlišovanou hodnotou (!).

7. mýtus: „Nesledovaná ČT nemá smysl“.

„Nula“ diváků asi opravdu smysl nemá. I když i zde, alespoň v teoretické rovině, by šlo pochybovat – nula diváků dnes nevyklučuje diváky v budoucnosti („až dozraje doba“). Nebo třeba i jinak – historie dává občas za pravdu i těm, kteří byli sami „proti všem“. Ale nyní prakticky - jistě není smyslem ČT vysílat pro nikoho, což je v praxi nejspíše vyloučeno, nebo přinejmenším není to zjiitelné. K často zneužívanému argumentu lze říci pouze to, že je populisticky nekorektní a nahrává „mainstreamu“. **Nelze totiž vůbec určit, jaké minimum diváků je hranicí, pod kterou již nelze jít**.

Kroky k řešení:

Obsahové zvažování vysílání ČT nesmí podlehnout výše jmenovaným škodlivým mýtům.

3) OBSAHOVÉ ZACÍLENÍ VYSÍLACÍCH OKRUHŮ (kanálů)

3.1) Nezbytná monotematická specifikace vysílacích okruhů

V posledních letech se televizní vysílání naprosto proměnilo. Divák má k dispozici nepřeborné možnosti. Na desítkách kanálů již **není schopen hledat své pořady, a tak si vybírá (popř. stále více bude vybírat) své specializované vysílací okruhy**, od kterých očekává naplnění svých požadavků. Současná ČT tento základní axiom současnosti ještě stále dostatečně nerespektuje.

3.2) Zásadní hlediska monotematické obsahové specifikace vysílacích okruhů

Otázka stojí, jaká hlediska uplatnit při stanovení obsahové specifikace vysílacích okruhů ČT? Rozhodně nesmí jít o nějaké osobní (ani mé) preference a ani těch vlivných a mocných. Ale ani referendum koncesionářů není vhodnou cestou – nejspíše by zvítězila podobnost programové nabídky komerčních televizí (ty přece mají onu jednoduchou vizi – v daném vysílacím čase co nejvíce diváků bez porušení „vysílacích“ zákonů). Hlediskem musí být **společensky pociťovaný respektovaný, a proto preferovaný konsensus životních hodnot**. Třeba jaké priority by koncesionáři určili pro zajištění dobré připravenosti pro život po celé jeho trvání těm, na kterých jim převážně nejvíce záleží – svým dětem: Já bych volil následující (pořadí není rozhodující, stejně jako pořadí vysílacích okruhů):

1) Informovanost (zpravodajství...)

2) Kultura (umění...)

3) Vzdělávání/osvěta (přírodní i společenské vědy, technika...)

4) Zdravý životní styl (zdraví, rodina, životní hodnoty...)

Možná by některý rodič za velmi důležité pro svého potomka pokládal každodenní sledování třeba ledního hokeje s vidinou budoucích výdělků televizním vysíláním inspirované kariéry svého potomka v NHL. Ale jistě i takový rodič by uznal, že tento pohled (neadekvátně preferující sport) **nemá dostatečnou hodnotovou šíři pro zásadní aspekty lidského života v celém jeho průběhu**.

S přihlédnutím k nastíněnému bych 4 vys. okruhy současné ČT postupně směřoval k následujícímu:

ČT 1 (ČT 24)

Zpravodajství (včetně sportovního), Politika, Ekonomika, Sociologie, Politická investigace...

ČT 2

Kultura (Umění), Alternativní zábava, Dětské pořady

ČT 3

Osvěta - dokumenty s akcentem na přírodo- a společensko-vědní obory, přírodu, techniku...

ČT 4

Kvalitní životní styl (např. též s cílem odbourávání „návykové televizní závislosti“)

Zdraví, Rodina, Ekologie, Obecná finanční nebo právní vzdělanost, Spotřebitelská investigace, Sport, Hobby, Cestování, Náboženství ...

NOVÁ MEDIA

Nové televizní možnosti a to nejen z hlediska šíření televizního vysílání, ale vůbec i nových audiovizuálních možností - počítače, internet, mobilní sítě, sociální sítě ... television on demand.

Kroky k řešení:

- 1) ČT musí vhodně a přehledně zmonotematizovat své vysílací okruhy, protože divák již není schopen v nabídce vysílatelů najít svůj pořad a orientuje se na **svůj vysílací okruh**.
- 2) Obsahové zaměření vysílacích okruhů se musí opírat o **společensky pocítovaný respektovaný, a proto preferovaný konsensus životních hodnot**.
- 3) Obsahová náplň vys. okruhů ČT bude postupně směřovat k výše uvedeným tématům.

3.3) Další podněty k jednotlivým vysílacím okruhům

Jelikož obsahovou stránku vysílání ČT považuji za naprosto zásadní hledisko smyslu této televize, nemohu si dovolit nepodat ještě určitá zpřesnění k jednotlivým vysílacím okruhům:

ČT 1 (ČT 24)

3.3.1) Události (hlavní souhrnná zpravodajská relace ČT).

Když jsem se v 90. letech ocitl dlouhodobě v Austrálii, dodnes si pamatuji na mou fascinaci tamějším zpravodajstvím – skoro vždy **názor a ihned proti-názor (názorová pluralita)**. A to i v běžných kauzách. A ty, diváku, si vytvoř názor vlastní (!) – nic nevnucujeme, jsi inteligentní, máš naši důvěru. Zpravodajství tímto má úžasné a divácky přitažlivé napětí – **střet myšlenek**. To se u nás stále nedaří.

Události v současné době přitahují pouze asi čtvrtinu diváků ve srovnání s Televizními novinami Novy a polovinu diváků ve srovnání se Zprávami TV Prima (přesto, že máme nejoblíbenější zprávařku). Za této situace, kdy není co ztratit, bych šel do „otestování“ Událostí především v následujících změnách:

Kroky k řešení:

- 1) Posílení **názorové plurality**.
- 2) **Zkrácení** (zrychlení) na pouhých 15'.
- 3) Vysílání **v 18:45** (před Primou) a dále (popř. i potřebně zaktualizovaně) v 19:45 a 21:45.
- 4) S akcentem na **kratší příspěvky** (analytičtějšímu přístupu věnovat jiný prostor vysílacího okruhu).
- 5) Postupně přecházet od milých „čtečů“ informací k respektovaným novinářským osobnostem (v ČR to má své „historické“ obtíže) a nesázel bych tolik na „komerční“ zábavnost dvojice.
- 6) Dopravní nehody vždy jako výzva k opatrnosti, nikoliv bulvární „krvelačnost“.
- 7) Ze soudních síní vždy jako posilování právního vědomí, nikoliv jako bulvární atrakce.

3.3.2) Další programové podněty pro ČT 1

Ponechám na zodpovědném šéfredaktorovi a jeho týmu. Ale přesto alespoň pět si nemohu odpuštit, byť je nemohu pro limitovaný rozsah koncepce více přiblížit. Názvy převážně investigativních cyklů však alespoň napoví: Lidské příběhy v politických a ekonomických rozhodnutích; Zametání pod koberec; Černé díry; Co jsme slíbili a co dodrželi; Politické a společen. minority ve svých názorech...

ČT 2

Nekonečnou diskuzi můžeme vést k televizní zábavě. Již jen specifikace, co to zábava vlastně je, nemá řešení, protože je prožívána velmi individuálně. Někdo se baví Shakespearovým dramatem a jiný přísprostlymi vtipy. Na ČT 2 bych rád viděl **jen ty „zábavné“ pořady s výrazným i kulturním**

(kultivačním) akcentem (nábojem, popř. i katarzí), jaké nenabízejí televize komerční. A vůbec nevádí, že třeba v sobotních „primetimech“ budou mít ve srovnání s komercí i jen malou sledovanost.

Kdyby si ČT mohla dovolit provozovat více vys. okruhů, tak „dětský kanál“ by byl první, který bych preferoval. Není-li to ale aktuálně možné, tak umístění „dětských“ pořadů na kulturní ČT 2 se mi jeví ideálním. Jednak lze takto efektivně využít celodenního vysílacího času a hlavně **„dětský kulturní návyk“ se může stát návykem celoživotním** a to by byl dobrý předpoklad do budoucnosti.

☐ ČT 3

Záměr snad není nutno blíže specifikovat, ani jeho potřebnost. Má-li být ČT médiem informačním a kulturním, tak neméně i „vzdělávacím“ (osvětovým). Ale prosím, nikoliv v nějakém omezeném úhlu „vysílání pro školy“, ale spíše **v úhlu „celoživotního vzdělávání“**. (Viz současný i televizní celosvětový úspěch profesora politické filosofie(!) Michaela Sandela.)

☐ ČT 4

Kvalitní životní styl, vedle informací (ČT 1), kultury (ČT 2) a vzdělávání (ČT 3) vnímám, jako další aspekt zasluhující „veřejnoprávní“ podporu. Čili tento vysílací okruh by postupně nebyl věnován pouze sportu, ale **sport (a především inspirace k jeho aktivnímu provozování) by se stal součástí značně širšího portfolia**. Na případný argument, že lifestyleové vysílání nabízejí i komerční televize snad tolik, že je velký rozdíl, zda zdravý životní styl je nabízen z hlediska komerce, nebo skutečně zdravých životních aspektů – ono i ta „televizní kuchařka“ může být kulinářská „zábava“ se slavným, byť málo kompetentním hercem, nebo prezentování nejnovějších poznatků zdravé gastronomie.

📺 Nová média

Objevují se tlaky, že nové možnosti by měly být České televizi zapovězeny, protože ubírají prostor komerci. No to by byl přístup přímo **„inkvizičně tmářský“**. Nehledě k tomu, že „vyvíjet činnost v oblastech nových vysílacích technologií a služeb“ je zakotveno i v § 3/I Zákona 483/91. ČT by měla být lídrem nových možností. Tím spíše, že pouze zde je prostor pro udržení kroku i s mladou generací.

Ke všemu výše uvedenému chci podtrhnout, že navrhované a **vyargumentované(!)** obsahové zacílení vysílání ČT akcentuje Českou televizi i jako významnou:

1) Instituci informační (zpravodajskou)
2) Instituci kulturní (uměleckou)
3) Instituci vzdělávací (osvětovou)
4) Instituci (poradnu) zdravého životního stylu

A to je veřejná služba par excellence!

II) JAK? (k organizačnímu uspořádání ČT)

Současná obsahová nevyjasněnost vysílacích okruhů ČT je závažným problémem, ale současná organizační struktura je **katastrofálním(!!!) selháním nedávné restrukturalizace**. Nemám prostor pro potřebný rozbor, ale co nejstručněji vyjádřeno - **restrukturalizace přinesla kolektivizaci (zespolečenštění) kompetencí a zodpovědností a zdvojení (popř. i několikeré-znásobení) řídicích procesů**. Často je nedohledatelné, kdo má rozhodnout, nebo kdo již rozhodl. Toto selhání vidím především v následujících organizačních omylech:

1) FATÁLNÍ ORGANIZAČNÍ OMYLY NEDÁVNÉ RESTRUKTURALIZACE:

1. omyl: **Idea bezprecedentně „unikátního“ oddělení vysílatele od výrobce.**

I Českou televizi si třeba dokážu představit, ale nepreferuji to, coby pouhého vysílatele, který hotové pořady k vysílání nakupuje od domácích i zahraničních výrobců, nebo dramaturgicky a autorsky připravené pořady zadává do výroby v tzv. „zakázce“. V současné ČT však vznikl **nechvályhodný unikát(!)**, kdy příslušný vysílací okruh disponující šéfdramaturgy i dramaturgy (převážně bez zkušeností s výrobou pořadů), i financemi na výrobu (opět bez zkušeností s výrobními nároky pořadů), zadává pořad „do zakázky“ internímu tzv. „vývojovému oddělení“ a teprve tam (snad lépe a i tam - vlastně již u jakéhosi 1. výrobce) je pořad dramaturgicky a autorsky vytvářen a pak je dodán do výroby interní produkci. Takže celý proces je ovlivňován **zdvojenou dramaturgií** (vysílacího okruhu i vývojového oddělení). Takové zdvojení kompetencí je nejen **nefunkční a neekonomické, ale i těžkopádné a demotivující**. Světem uznávanému dirigentovi J. Bělohávkovi ČT ani po ¾ roku nebyla schopna odpovědět, zda přijímá **jeho nabídku ke spolupráci** v jeho nové pozici šéfa ČF, či nikoliv!

2. omyl: Idea vytvoření vývojového oddělení.

Vývojové oddělení si dokážu představit:

a) Coby malé odděleníčko s jazykově vybaveným schopným dramaturgem, který zkoumá především zahraniční televizní vysílání, ale i prodejní nebo festivalové katalogy a narazí-li na vhodný podnět i pro ČT, inspiruje interní „vývoj“ obdobného formátu (bez porušení autorských práv) v příslušné odborné dramaturgii, nebo nákup licence takového vhodného formátu.

b) Dramaturgii komerční televize, protože ta je obsahově řízena jednoduchým jednoznačným požadavkem – vyvinout (popř. nakoupit) pořad, který v daném čase (pochopitelně nikoliv všechny jsou „primitivní“) zajistí největší možnou sledovanost a aniž by byl porušen zákon. Zde jakási centrální dramaturgie pro všechno (s případnou pomocí externistů) je možná, protože cíl komerčních televizí je jednoduše definovatelný a obsahový záběr velmi zúžený (specializace není tolik potřebná).

V ČT to a/ neexistuje, byť by bylo prospěšné, to b/ je zde **omylem, protože zdejší cíle i obsahový záběr jsou nesrovnatelně komplikovanější než v komerci.**

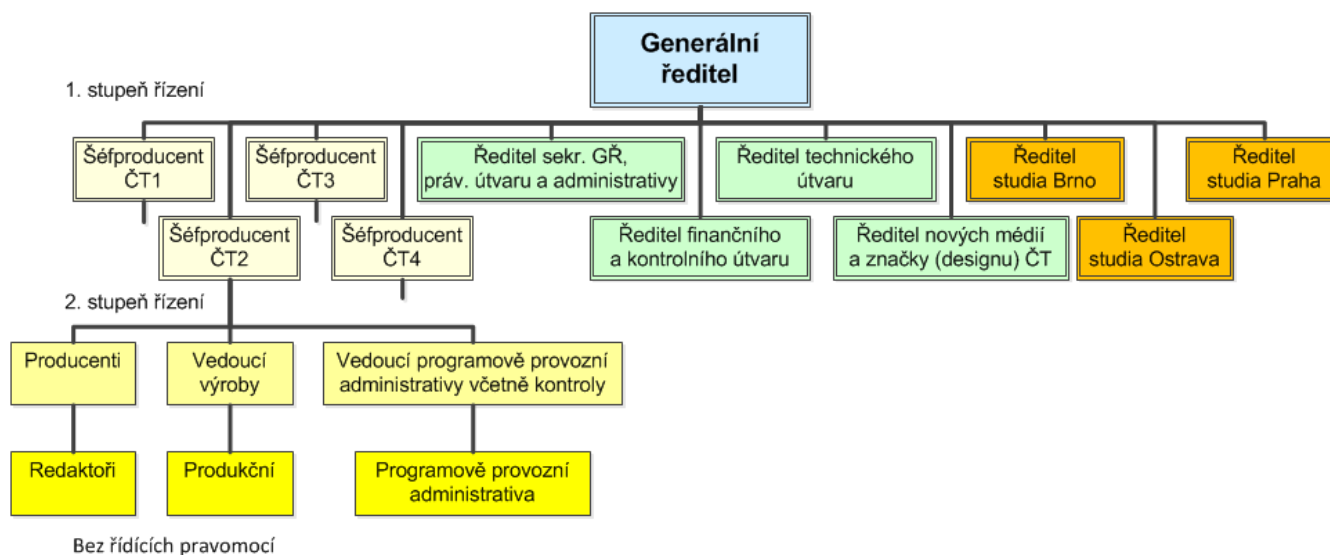
3. omyl: Tradiční český komplex z komerčních televizí.

Jde o pozoruhodný profesně-sociologický jev s tuhým životem a pravděpodobně coby porevoluční důsledek „socialistického zakřiknutí“, že „jen to komerční je to pravé!“ Proto kdo chtěl v 90. letech, vypadat profesně „in“, odcházel z ČT do komerce. Nesrovnatelně s dneškem lépe fungující systém Mathého (byť ne všespasný) musel ustoupit nereálným očekáváním od mladíčka J. Puchalského (prý z BBC, který tam přece „poznal“ i komerci). GŘ Balvín zase dočasně přesvědčil svou organizační ideou převzatou z komerční Primy až k současnému vývojovému oddělení v ČT (též podle komerčních televizí), byť **je v ČT naprostým nesmyslem a pokud vůbec funguje, tak pouze jako nesmysl** (i nesmysl může mít tuhý život). Ostatně i při výběrových řízeních na GŘ ČT, pokud se kdy přihlásil někdo, kdo něco řídil v komerční audiovizí, vždy se dostává mezi favority, byť si dovoluji tvrdit, že **řídít komerční televizi a TVS vyžaduje velmi odlišnou odbornost.**

Dostat se z nastíněného neudržitelného stavu lze pouze naprostou změnou (**nikoliv pouze kosmetickou úpravou**) organizačního schématu („pavouka“).

2) NOVÉ ORGANIZAČNÍ SCHÉMA

Pro limitovaný rozsah koncepce mohu předložit pouze zjednodušený následující graf, který zachycuje **pouze 1. stupeň řízení ČT a 2. stupeň řízení vysílacího okruhu ČT 2** (u ostatních vysílacích okruhů jde o totéž, až na určitou specifičnost ČT 1 pro její nutnou aktuálnost, zpravodajství ze zahraničí atp.). Propracovávat 2. stupeň řízení včetně řízených útvarů u ostatního, se do limitovaného rozsahu koncepce nevejde. Ostatně zde „pavouk“ již více odpovídá obecným standardům řízení.

Z grafu vyplývá, že místo současných 14 „ředitelů“, navrhuji pouze 11 pozicí na 1. stupni řízení. Ale **honbu za snižováním „ředitelů“ nepovažuji za meritum věci**. I v mém návrhu by šlo třeba podřídit 4 šéfproducenty z 1. stupně řízení „programovému řediteli“ a těch pozicí by najednou bylo pouze 8. A jistě by se našla i další „na oko“ efektní řešení. Za daleko důležitější považuji to, že z grafu vyplývají **jednoznačné kompetence**, což v současné ČT není.

Kroky k řešení:

Organizační struktura současné ČT po restrukturalizaci naprosto selhala a je nutné ji zcela změnit. v intencích výše uvedeného grafu.

K tomu některá zpřesňující vysvětlení – televizní „rehabilitace“ producentské profese

Šéfredaktor vysílacího okruhu koncipuje vysílání svého okruhu v disponibilních finančních limitech. Určuje (též s ohledem na finanční strategii) proporce nové výroby, nákupů, repríz.

Řídí:

1) odborné producenty (ti dále řídí své asistenty, dramaturgy, redaktory)

2) vedoucího výroby (ten dále řídí produkční)

3) vedoucího programově provozní administrativy (ten dále řídí administrativu včetně kontroly).

Náplň jmenovaných profesí je vcelku jasná. Zastavím se pouze u pojmu (šéf)producent a následně odborný producent – **smysl těchto profesí byl v ČT velmi poničen**. Profesi (šéf)producenta chápu coby odbornost obsahová i finanční. Jde o odborníka s kompetencí pro programové (obsahové) trendy, ale i s kompetencí finanční (nákladovou). Odborný producent splňuje uvedené výše, ale v určitém odborném segmentu – televizní film, hudba, technika, přírodní vědy, sport... – producent televizní dramatiky, pořadů o technice, pořadů přírodovědeckých, pořadů sportovních... (Obdobně ovšem byla poničena i profese produkčního, který dnes spíše hlídá limity určené od kancelářského stolu, než by měl možnost hledat nejlepší finanční řešení k prospěchu pořadů.)

III) ZA KOLIK? (k financování ČT)

1) MÝTY K FINANČNÍ (NE)EFEKTIVITĚ ČT:

1. mýtus: Čekání na spasitelského Velkého manažera – Vůdce (míněno ekonomicky).

Tak toho ČT vůbec nepotřebuje. Potřebuje především „**manažera obsahu**“. Tím nijak nepodceňuji ekonomickou strategii ČT, ale nepřeceňuji ji. ČT nikdy nebude – ze zákona nemůže (byť třeba i efektivně) obchodovat na burze, podnikat v levné Číně, zhodnocovat peníze na finančních trzích... Kybernetického finančního mozku je zde vlastně škoda. **Stačí zorientovaný „mozek producentský“**.

2. mýtus: Problémy ČT vyřeší audit (kolikátý již?).

Auditů v ČT proběhlo již přešel (poslední před současnou a přesto nezdařenou restrukturalizací) a **efektivita výsledků je zanedbatelná**. Spíše záporná. V tomto směru je nesmírně poučný nedávný článek tuším v Ekonomu „*Provozní audit = vynikající byznys auditorských firem*“. Ve zkratce: Drahý audit má často již předem známý výsledek = 30% přezaměstnanost (stalo se i v ČT). Auditovaná firma uvěří a dostane se do likvidujících problémů. A pak z téže auditorské firmy nastoupí „krizový manažér“ – zachránce. Zachraňuje škody, které svým doporučením sám způsobil. Kšeft „na druhou“! Čili pozor na spasitelské drahé audity, coby byznys auditorských firem, anebo drahá školení nekompetentního managementu. Ale audit má i svá kouzla. Třeba při konkurzu lze velmi účinně zakrýt nevědomost prohlášením: „Rozhodnu se po provedeném auditu“ (personálním, finančním, provozním...).

3. mýtus: ČT je přezaměstnaná – zde by šlo radikálně šetřit.

Ano, jistě. Ale obecná manažerská zkušenost praví, že lze uhlídat efektivitu pouze 8 podřízených (pokud nejde o lehce měřitelné výkony kopáčů, nebo práci u pásu atp.). Jenže, byl-li by na každých 8 zaměstnanců „hlídač“ a každých 8 „hlídačů“ by mělo dalšího hlídače..., tak výsledná (ne)efektivita by byla katastrofální. Proto u všech podniků (institucí) jsou rezervy. I v Parlamentu, ve vládě, ale i ve větší samoobsluze... Kdo tedy efektně slibuje (byť by šlo i o Velkého manažera), že případnou přezaměstnanost v ČT vyřeší (a bude mu tak i naletěno), tak nevyřeší. **Buď vědomě lže, nebo nevědomě neví**. Tato připomínka ale není v rozporu **s permanentním žádoucím úsilím o vyšší efektivitu zaměstnanců**. A tím, že ČT je instituce tvůrčí (a třeba i v technice), je vše ještě složitější.

4. mýtus: Tam (míněno v ČT) to chce radikálně vypráskat – 30% zaměstnanců vyrazit!

Opět názor hodný Velkého manažera (myslím, že se objevil v r. 2009 minimálně u dvou finalistů konkurzu na GR ČT). Jenže ani Velký manažer neví, kterých 30% (v administrativě, technice, dramaturgii...?), a tak rozhodne šalamounky „zasvěcené“ - plošně (**když se propouští plošně, je jisté, že se neví, kdo je nadbytečný**). Na druhé straně je nutno přiznat, že tento přístup může i zafungovat. Manažer opravdu paušálně (z každého oddělení) propustí 30% (asi 1/3) zaměstnanců. Působí to manažersky rozhodně, zkušeně a i efektně - přičemž jde o pouhé testování triviální manažerské poučky. Někde to „testování“ projde – tam nejspíše přezaměstnanost byla, jinde

zaměstnanci začnou dávat výpovědi (nikoliv pouze „remcat“) – tam nejspíše přezaměstnanost nebyla a je nutná korekce. Anebo vznikne stávka (částečně třeba i jen solidární). A pak již závisí na mnoha okolnostech – třeba i na odvolatelnosti/neodvolatelnosti manažera (GŘ ČT)...

5. mýtus: V ČT se plýtvá - na výrobu pořadů jde fakticky pouze asi 1/3 celkového rozpočtu.

Mediálně vděčné téma. Jsem však přesvědčen, že vědomě neseriozně, popř. nevědomě nekompetentně uchopeno. Do výroby pořadů nelze přece započítávat **pouze honoráře tvůrců a autorská práva** – tj. ona asi 1/3. Výroba pořadů se přece neobejde bez techniky i práce interních zaměstnanců (třeba i těch v kancelářích atp.) A tak nelze opomenout ani odpisy (= minimální investice), mzdy, provozní náklady...), které přece tu jsou též pro výrobu pořadů. A pak ten poměr se zdaleka nebude jevit tak plýtvavý a i ztratí mediální přitažlivost.

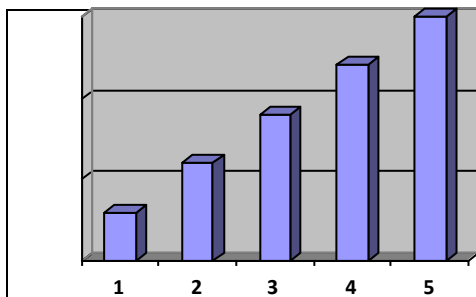
6. mýtus: Ušetřit lze spojením s ČRo.

Kdysi pod vlivem svých australských zkušeností jsem byl též pro, tím spíše, měl-li být ČRo též na KH. Ale jeden australský znalec mi tehdy pravil: „Má to své výhody, ale musí se zvládnout chytře. Jinak budou nikoliv pouze dva GŘ, ale ještě navíc jeden „super GŘ“.

Shrnuto – jistě i v ČT lze pracovat efektivněji a šetrněji – dokonce až k televizi zdarma (myšleno z hlediska nákladů na zajištění vysílaných pořadů). Taková ČT (TVS) by ovšem neměla smysl. A tak je nutno se zamyslet nad hranicemi, za které již v úsporách nelze jít.

2) KATEGORIZACE TELEVIZNÍHO VYSÍLÁNÍ PODLE NÁKLADOVOSTI.

Následující diagram kategorizuje televizní vysílání podle nákladovosti:

VYSÍLÁNÍ (seřazeno od nejlevnějšího k nejdražšímu):

- 1) Z vlastního archivu bez licenčních nákladů
- 2) Z vlastního archivu s licenčními náklady
- 3) Z tuzemských i zahraničních nákupů
- 4) Z nejlevnější vlastní výroby - s „mluvícími hlavami“
- 5) Z nejdražší vlastní výroby - televizní dramatiky.

Čili, bude-li se šetřit nepatřičně (třeba pod tlakem politických, nebo neodborných rozhodnutí), jistě lze i přežívat, ale vysílaný program bude směřovat od č. 5 k č. 1 grafu a velmi brzy se dostane **za hranice smyslu ČT**. Rád bych třeba podpořil (popř. i koprodukčně) min. 52 televizních filmů ročně, tj. 52x asi 8 mil. = 416 mil. Kč. Při snižování koncesionářských poplatků to je však nemožné. Pochopitelně další možnosti finančních úspor je ponechání pouze zpravodajské ČT 1, popř. zrušení TVS vůbec (stalo se kdysi na Novém Zélandě, ale následně pochopeno jako omyl). Ale takové kroky nechci komentovat.

3) ZÁKLADNÍ ASPEKTY FINANCOVÁNÍ ČT.

1) Udržení vyrovnaného rozpočtu (a popř. i vytváření finanční rezervy). Zdá se, že jde o samozřejmost, ale v minulosti i toto bylo někdy kritizováno (a dokonce od „profesionální obce“) s tím, že existují i „dobré dluhy“. Ale v době, kdy svět se propadá do dluhové krize, by GŘ za vyrovnaný rozpočet měl ručit svou hlavou. A taktéž všichni, kteří budou mít určitou (i dílčí) finanční zodpovědnost – ředitelé, šéfproducenti, producenti, produkční... (Kéž by tomu tak bylo i v politice.)

2) Permanentní usilování o prosazení „inflačního korektivu“ výše koncesionářských poplatků (popř. i směrem dolů při deflaci). Uvědomuji si, že jde o úsilí dnes politicky prakticky neprůchodné a v konkurzu by bylo taktičtější mlčet, odborně však mlčet nelze. **Rostou-li ceny** (a nikoliv pouze inflačně), **je nutný nástroj k řešení**. Privátní byznys, aby se zachránil, třeba reaguje zvýšením svých cen. „Státní management“ též má adekvátní nástroje (přerozdělování, daně, zvyšování různých poplatků občanům...). Jen ČT, jako jediná, by nárůst cen měla zvládat pouze lepší vlastní efektivitou. Možnosti zde jistě jsou a velké, ale nikoliv nekonečné. Jinak dojde ke **snižování kvality** – vysílaných pořadů, ale třeba i vybavení, když nezbyvá na investice alespoň ve výši odpisů... To již je pak lepší ČT „zestátnit“ (se svobodou slova to ani tolik nesouvisí) a využívat vhodných nástrojů „státních“. Občané nejsou tolik iritováni, neexistují neplatiči, ušetří se na „výběřích“... Jen nevím, zda to zvládne, jako třeba v Austrálii, naše politická kultura. Toto již ovšem je na samostatnou studii.

4) KDE UŠETŘIT?

Téma šetření je jistě výsostně aktuální – vidím následující možnosti:

Kroky („desatero“) k řešení (k šetření):

1) Reorganizace (viz II), která mj. vymýtí duplicitní finančně neefektivní procesy nezdařilé nedávné restrukturalizace. A „rehabilituje“ funkce šéfproducentů a producentů i v jejich nákladové efektivitě.

2) Vyhnání externích auditorů převážně suplujících, a navíc neefektivně, neschopnost managementu (pochopitelně nemám na mysli audity ze zákona).

3) Vypovězení smlouvy nepotřebnému, ba škodlivému, peplemetrovému vyhodnocování **komerční sledovaností** v ČT (viz dále).

4) Propojení výroby, nákupů a repríz pořadů v jedněch rukou šéfproducenta. Největší prestiž v ČT má výroba nových pořadů, pak nákupy (možnost účasti i na zahraničních prodejních akcích) a na chvostě je využití archivu (kdo by se v tom „hrabal“). Přičemž i **pro každou novou výrobu je prospěšné znát kontext** – zda to nově zamýšlené již nelze a **výhodněji** koupit, nebo dokonce, zda již nebylo i v ČT vyrobeno. Znalost těchto kontextů je v ČT velmi malá, protože profesně separovaná. Proto navrhuji následující:

Každý šéfproducent vysílacího okruhu obdrží k zajištění vysílání finanční částku coby **násobek ročně vysílaných minut a žánrem indexované průměrné ceny vysílané minuty** - průměr ceny výroby, nákupu, reprízního (i u archivu) 1 pořadu) Např. při průměrné minutové ceně třeba 100,- Kč by přidělená částka činila 525 600´(ročně) x 100 = 52 560 000,- Kč. Za tuto částku každý šéfproducent musí zajistit pokrytí „svého“ vys. okruhu, za což ručí svou hlavou. A má v ruce úžasné **flexibilní a nákladově efektivní nástroj** – potřebný pořad vyrobí, nebo nakoupí, nebo zreprizuje (včetně využití archivu). Nyní mu nebude náklady pořadu administrativně určovat někdo nahoře s minimální znalostí do vysílání zajišťovaného konkrétního pořadu, ale šéfproducent šikovnou strategií (např. promyšleným vysíláním repríz, nebo některých archivních pořadů i zdarma) si může svůj rozpočet i vylepšovat. Protože jsem sám pořady nakupoval, zajišťoval z archivu i vyráběl (nejspíše jako jediný v současné ČT), vím, že jde o **jedinečné know-how** k efektivnímu využívání zmíněných možností (současný převážně separovaný stav je nemotivující a bez propojených znalostí). A samozřejmě stejný způsob finančně obsahové zodpovědností by platil i pro producenty.

5) „Rehabilitace“ funkce produkčního v jeho původním smyslu – efektivního výrobního organizátora natáčení (partnera producenta a režiséra), nikoliv pouze kontrolora shora dodaných finančních limitů.

6) Samoregulační šetřící tlaky zaměstnanců i externistů. Veřejným zpřístupněním všech finančních toků v ČT včetně příjmů zaměstnanců i externistů – rozdíly i při běžných profesích jsou rozhazovačně obrovské. Určitá část zaměstnanců je v ČT privilegovaně neadekvátně přeplacená. Toto samozřejmě nebude jednoduché viz současné nepatřičné rozpory rozhodnutí Nejvyššího soudu a Úřadu na ochranu osobních údajů a následného „přílepku“ v zákonodárné iniciativě (snad neprojde). Ale vývoj v tomto směru bude neúprosný - **financování z veřejných zdrojů** (nejde pouze o ČT) **bude muset být naprosto transparentní a instituce i jednotlivci se s tím budou muset naučit žít.** Nebo v ČT nepracovat / s takovou institucí nespolupracovat – svoboda rozhodnutí není potlačena.

7) Permanentní vyhodnocování vhodného outsourcingu a kde se to zodpovědně (nikoliv pouze „naoko“) ukáže být výhodným, přejít na tento způsob. Ovšem může fungovat i opačně – opětne zaměstnanecké poměry, protože efektivnější, u dříve propuštěných profesí.

8) Permanentní tlak na zvyšování produktivity zaměstnanců i externistů, převážně však nikoliv direktivně, ale efektivněji posilováním prestiže z rozšiřujících se zvládaných úkolů (koučováním). A kde je to možné i sdílením společných pracovních prostor, což nemá efekt pouze kontrolní, ale i v pracovní soudržnosti, zastupitelnosti a kooperaci.

9) Omezení nočního vysílání. V době 1:00 – 5:00 vysílat pouze na ČT 1 (zpravodajství) a ČT 2 (převážně asi archivní zábavu). Ani noční vysílání není zdarma a má význam pouze pro rozšiřování rozsahu reklamního vysílání z celkového vysílacího času (z toho hlediska možná ponechat i noční vysílání sportů, pokud zisk z takto rozšířené reklamy je vyšší, než náklady nočního vysílání).

10) Případně i provozování pouze jednoho moravského studia. Zvláště plní-li své úkoly kompromisně, - příliš „pragocentricky“(!).

Samozřejmě nejefektivnější ČT by byla vybudována „na zelené louce“ – bez odstupného propuštěným zaměstnancům; s pouze potřebnými pracovními pozicemi rozšiřovanými pouze tam, kde „to hoří“ (vyšší výskyt výpovědí); s ideálním architektonickým projektem; se zahájením vysílání až po dosažení systémového „ideálu“ atp. Toto je ale mimo realitu. A tak i proto ČT má menší efektivitu než nové televize. A to nemluvě o jejich nesrovnatelně jednodušším vysílacím úkolu. Ale i jiných úkolech –

skryté titulky, znakový jazyk, zpřístupnění pro osoby se zrakovým postižením... I ekonomické rovnávání ČT a komerce může být často neoborné srovnávání „hrušek a jablek“.

IV) JAKÉ - JAK EFEKTIVNĚ? (k hodnocení ČT)

ČT již řadu let žije **v kardinální lži**, že **peoplemetry** jsou pouze podpůrným hlediskem hodnocení vysílání ČT. Jak může jít o podpůrné hledisko, když na sledovanosti závisí odměňování nejen GŘ, ale i mnoha dalších zaměstnanců ČT? A tak **peoplemetry** ovlivňují vše! Ostatně i ve Výroční zprávě o činnosti ČT jde bohužel pouze(!) o toto hodnocení. **Profesní hodnocení již naprosto zplanělo**. A proč tomu tak je? Pro pokles televizní odborné profesionality managementu, která ustoupila obecné manažerské profesionalitě (a to ještě pouze v lepších případech). („*Kde je nevzdělanost, nastupují grafy*“ – z knihy *Teorie nevzdělanosti* rakouského filosofa a sociologa K. Liessmanna.) **Peoplemetry jsou jednoduché rychle zvládnutelné řešení, podle kterého lze zdánlivě zasvěceně řídit. ALE NE TELEVIZI VEŘEJNÉ SLUŽBY!** Ta musí mít zcela jiné priority, jinak ať jde k čertu! Vždyť **peoplemetry** jsou **nástrojem komerčních televizí**, kde sledovanost placené reklamy nabalené na vysílání program je hlavním kriteriem smyslu takové televize. **Paradoxem je, že za hlavní nástroj komerčních televizí – peoplemetrový výzkum - nejvíce zaplatí koncesionář ČT** (protože za celkově 4 vysílací okruhy). Je nutno si též uvědomit, že hodnocení sledovaností v kontextu s komerčními televizemi má stejnou logiku jako **srovnávat ve stejné tabulce návštěvnost Gambrinus ligy a Národního divadla(!)**. S touto licoměrností je nutno zásadně skončit (třeba na Slovensku to již udělali). V ČT je nutno **hodnotit i plnění veřejné služby**. Prý to není možné. Jistě, každé hodnocení má své limity, ale absolutní rezignace je nepřijatelná (i když vlastně výhodná). Stačí třeba začít osvědčeným 5-hvězdičkovým systémem a do roka bude jasněji.

Kroky k řešení:

- 1) Stávající „generální“ hodnocení sledovanosti přehodnotit na **sledovanost potencionálního diváka**. Např. umělecká hudba má dnes potenciál asi 1% populace. Když televizní sledovanost je 1,1% (asi 110 tis. diváků), nejde o neúspěch (ve srovnávání s Donutem), ale úspěch – dívali se i ti, kteří prozatím k umělecké hudbě vztah nemají.
- 2) Obnovení **odborného hodnocení**.
- 3) Zavedení permanentního hodnocení **plnění úkolů veřejné služby** (asi „5-hvězd.“ systémem).

V) V JAKÉM SPOLEČENSKÉM A POLITICKÉM KLIMATU? (ke společenským a politickým úkolům ČT a k jejímu respektu a prestiži)

Jaká společnost (kultivovaná, nebo třeba haštěřivá), taká politika, taká ČT.

ÚROVĚN NAŠÍ ČT JE ODRAZEM ÚROVNĚ NAŠÍ SPOLEČNOSTI.

Ještě dlouho nebudeme „jako v BBC“, protože nemáme společenskou a právní kulturu její země.
(autora jsem zapomněl – a já doplňuji, že ale i tam mají své kauzy)

1) MÁ ČT BÝT SEBEZNIČUJÍCÍ ZACHRÁNKYNI?

ČT již přes 20 let stále něco „zachraňuje“, **a tak postupně ničí samá sebe:**

- 1) **Rozjezd soukromého televizního byznysu** – ČST odevzdala technicky svůj nejlepší vysílací kanál, komerční NOVA tak získala výchozí podmínky velmi nadstandardní.
- 2) **Český film** (po „vytunelování“ Barrandova) – stát si na televizního zachránce české kinematografie zvykl, přestal problém řešit, krok se světem jsme ztratili a dodnes není kvalitní zákon o kinematografii.
- 3) **Digitalizaci pozemní sítě** – to ČT financovala soukromému subjektu (byť z reklamy, která ale ničí její

poslání).

4) Český sport (nejspíše i proto, jak hanebně selhala Sazka) – výsledkem je kontroverzní zákon o televizní reklamě a v jisté míře i samostatný sportovní vysílací okruh (mimořádně s nejlustšími „sportovními“ diváky - muži v Evropě)

5) Českou kulturu – jelikož stále není politická vůle přispívat na kulturu jako v jiných vyspělých zemích (a mecenášský systém USA zde nelze jednoduše implantovat), má to zachraňovat ČT?

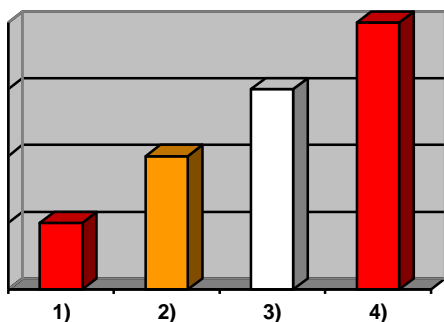
6) A **co další** je na řadě, než toto záchranářství ČT zničí?

Kroky k řešení:

ČT má **své specifické úkoly a je třeba bojovat proti „úkolům“, které jí nepřísluší** a jsou většinou výsledkem jiných špatných řešení.

2) CO S POLITICKOU NEZÁVISLOSTÍ?

ČT musí být nezávislá! Je to fráze, ovšem pravdivá. V praxi za **neomylný indikátor** považuji to, jaký prostor dostává ve vysílání **investigativní publicistika** (dnes velmi malý) a **politická satira** (dnes žádný). **Kde jsou, nezávislost je, kde nejsou, nezávislost není** (a platí nejspíše i v komerčních televizích). A jakou roli zde sehrává GŘ? Bohužel, jakou připustí politici. V systému, kdy je velmi jednoduché odvolat nejen GŘ, ale i televizní Radu, pravidla určují politici – kolik nezávislosti připustí. GŘ může být třeba i národním hrdinou, ale pokud může být odvolán politickým rozhodnutím, tak nakonec odvolán určitě bude a nastoupí někdo loajálnější. Z hlediska (ne)závislosti v podstatě existují následující možnosti:

1) Politická servilnost

2) Politická loajalita (bezzubý hlídací pes demokracie)

3) Hlídací pes demokracie (s politickou nezávislostí)

4) Mediokracie

Ideál je pochopitelně 3/. Stávající stav nejspíše inklinuje ke 2/. 1/ a 4/ je špatně a v ČT snad prozatím tolik nehrozí. I když ostražitosti nikdy není dost.

Kroky k řešení:

Je nutno jít za ideálem – ČT coby **„hlídací pes demokracie“**, byť bez tomu přejícímu politickému klimatu, může jít o boj prohraný.

ČT je natolik mnohvrstevné médium, že každý konkurzní projekt vtěsnaný pouze do max. 10 stran musí zůstat neúplným. Snad se mi přesto ve zkratce podařilo nastínit přístup k efektivnějšímu fungování ČT z hlediska hlavních priorit – **obsahové, organizační, finanční, hodnotové, společenské** (Co? Jak? Za kolik? Jaké? V jakém politickém a společenském klimatu?). A ještě si v této fázi konkurzu **i ponechat určitá tajemství**.

Pokud by se popř. někomu i zdálo (spíše však jen na první pohled), že některé mé záměry by mohly být i v rozporu se stávajícími zákony, dotýkajícími se činnosti ČT (spíše však pouze s jejich zažitým výkladem – např. „ČT musí vysílat pro všechny“; problém současného návrhu řešení reklamy v ČT; povinnost vysílat sport atp.), tak samozřejmě si jsem vědom, že zákony je nutno ctít, dokud nejsou změněny. **Inspirování takových změn ve prospěch diváka ČT však chápu jako významnou aktivitu jejího GŘ.**